

(א) גבי הלקוט רבנא,
(ב) גבי אן שרתי,
(ג) גבי אן שרתי,
(ד) גבי אן שרתי,
(ה) גבי אן שרתי,
(ו) גבי אן שרתי,

(ט) הפר האב. זיוס שמעו: ולא הפר הצעל. אלא שתק מעת
לעת: או הפר הצעל ולא הפר האב. דשמקמו של זה מצטלת
הפירתו של זה. ואין צריך לומר היכא דקיים אחד מהן הנדר דהפירתו
של זה אינה מועלת כלום: גבי' היינו רישא. דכיון דקתיא אביה וצעלה
מפירין נדריה ל"ל למיתנא תו (א)

ב א מיי פייג מהלכות
מדינה ה' כל סמג
לאון רמב"ם טו"ע י"ד
סומן גל סמג י"ו:
ב ג מיי גש ה' טו
ז פייג הלכה כ' טו"ע
שם סמג י"ז:

הפר האב ולא הפר הצעל. אלא שתק מעת
לעת: או הפר הצעל ולא הפר האב. דשמקמו של זה מצטלת
הפירתו של זה. ואין צריך לומר היכא דקיים אחד מהן הנדר דהפירתו
של זה אינה מועלת כלום: גבי' היינו רישא. דכיון דקתיא אביה וצעלה
מפירין נדריה ל"ל למיתנא תו (א)
הפר הצעל ולא הפר האב. זיוס שמעו: ולא הפר הצעל. אלא שתק מעת
לעת: או הפר הצעל ולא הפר האב. דשמקמו של זה מצטלת
הפירתו של זה. ואין צריך לומר היכא דקיים אחד מהן הנדר דהפירתו
של זה אינה מועלת כלום: גבי' היינו רישא. דכיון דקתיא אביה וצעלה
מפירין נדריה ל"ל למיתנא תו (א)

הגהות הב"ח

(א) גבי אן שרתי:
אחד מהן (למה ל' למיתנא)
ה"מ ו'ב' ב'א קרא אביה
ליה למיתנא: (ב) ז'א
קיים אחד מהן למה ל'
כי איצטריך ליה למיתני
נגון כלל' וזיכות כריכא
למיתני ממחך: (ג) שם
ואימא ה"ל קרא: (ד) שם
ואימא מתייבא: (ה) שם
ד"ה הפר האב ד"ה ואל
הפר ד"ה או הפר ד"ה:
(ו) ד"ה היינו רישא וכו'
ל"ל למיתנא תו הפר האב
ולא הפר הצעל ה"ל
הבעל והל': (ז) ד"ה שרתי
שהפר וכו' חסכ תו אינו
יכול להפר ולו לא הו"ל
הקמה וכו' דמתייבא דמתי
וכי צבת אחת בלומר
עד שנת וכו' ופר כ"מ
והד"ס: (ח) ד"ה אמר
קרא ואם היו וע"ו ד"ה
הכי גלילי הד"ה ג"ס ד"ה
מכאן: (ט) ד"ה ואימא וכו'
ואם היו:

תורה אור השלם

1. וְאָם הָיוּ תְהִיךָ לְאִישׁ
וְנָדְרְךָ עֲלֵיהָ אִוּ מִבְּטָל
שְׂפָתֶיהָ אֲשֶׁר אָסְרָה עַל
נִפְשָׁהּ: במדבר ל ו
2. וְאָם בֵּית אִישׁהּ נָדְרָה
או אֲסָרְהָ אֲשֶׁר עַל נִפְשָׁהּ
בְּשָׂבָתָהּ: במדבר ל יא

מוסף רש"י

מאי דאוקיין הא עקריה.
הא עקר מה שקיים,
שהיה נשאל על הקמתו
ולא מלשון הפירה אחת,
קמ"ל. שצריך שיהיה לו
הפירות אפי"ש נשאל על
הקמתו, ומתייבא על זה
שקיים מומתם, שהיה הפר
לשון מומתה, וצבת
אחת לאו דוקא אלא זה
מתייבא ופליגי אתר והא
היה הפירה (ראש"ה בשם).
שאין הבעל מיפר
בקודמין. נדרים שקומין
למשאין (גניס לכה).

הוספות

הפר האב ולא הפר
הצעל. ובגמרא
פרין היינו רישא אביה
ובעלה: גבי' למה ל'
למיתנא השתא י"ל וכו'.
וא"ת מ"ש דבבב דאבתא
דמהא האי לישנא ואצ"ל
כפינה הוצ' דב"מ טו.
מן ואין ל"ל משות
יחא נב"ע אם יש
בצרייתא ולא בשתיה י"ל
דמשות היי פרין הכא
השתא משות לדיון דקיים
אחד מהן היו כמו לא
הפר וכו' אמר לעיל כן
אבל דמכתב לחתינו כמו
בהוצ' לא אמר לעיל כל
כן היא יחוד משות הכי
לא פרין: וכן המקובים
וגביאל וכו'. דלמר לקמן
נשאלין על ההקס: דמה
הדיקוס הא עקריה (הא)
ואי לה שפיר לא עתה
הסתירה חזירו שבעת
הקס הפרת מלתא היא
לגזת אחת והפרה קמיתנא
היתה כשהקס חזירו אינו
לגזת דכתיב שפיר האחד
שחזירו לא יקום אצל ודאי
לא בענין שיפרו שניהם
יחד ד"ה אם הם הפרו זה
אחר זה אם לא הקס:
בגל. דבכ גרידא לא מני
מיפר: אבר קרא אה היו
תורה לאש ונדריה עליה.
והפרת נדריה כהוצ' אבר
למעלה דכתיב ואסרה אבר
צבת אביה בנעוריה וכתיב
ואם היויא אורה וכתיב
במסין ואם היו תהיה
כתיב אחת כן האי קרא

הפר האב ולא הפר הצעל. אלא שתק מעת
לעת: או הפר הצעל ולא הפר האב. דשמקמו של זה מצטלת
הפירתו של זה. ואין צריך לומר היכא דקיים אחד מהן הנדר דהפירתו
של זה אינה מועלת כלום: גבי' היינו רישא. דכיון דקתיא אביה וצעלה
מפירין נדריה ל"ל למיתנא תו (א)
הפר האב אינו מופר ואין צריך לומר שקיים
אחד מהן: גבי' היינו רישא אביה ובעלה
מפירין נדריה. מהו דתימא או אביה או
בעלה קתני קמ"ל: ואין צריך לומר שקיים
אחד מהן: (ב) למה ל' למיתנא השתא יש
לומר הפר זה בלא זה ולא כלום קיים אחד
מהן א' למה ל' (ג) צריכא למיתני כי איצטריך
ליה כגון דהפר אחד מהן וקיים אחד וחזר
המקיים ונשאל על הקמתו מהו דתימא מאי
דאוקיין הא עקריה קמ"ל דמפירין שניהם
בבת אחת: ונערה המאורסה אביה ובעלה
מפירין נדריה: מנלן אמר (ד) רבה אמר קרא
וואם היו תהיה לאיש ונדריה עליה מכאן
לנערה המאורסה שאביה ובעלה מפירין
נדריה (ה) אימא האי קרא בנושאה כתיב
אי משום נשואה קרא אחרינא כתיב
וואם בית אישה נדרה (ו) אימא תרוייהו
בנשואה וכו' תימא תרי קראי בנשואה למה
ל' למימר (ז) שאין הבעל מיפר בקודמין
ולאו

ומיהו כזהאי סגי שלא תאמר אין הפרה אחר הפרה דהפרה
קמא לצטבילת תו לא מני מיפר דלימא וכן דעת רמב"ם ז"ל. אבל
מדברי ה"רם צמ"ל נראה דכל שחלה הקמה בין הפרה דחד
להפרה דאידך שזו אינו יכולין להפר. ומיהו צבת אחת לאו דוקא
דאפי' מיפר זה שחרייתו וחזירו ערבית סגי כל שלא הפסיק צינתיים
דבר שהוא מעכב הפירה. וכי"ת כיון דהאי דינא אחת תנא לאשמועי
מאי אין צריך לומר דקמני דמרישא משמע הכי דאדרבה צריכא
דיש ל' לומר דתנא הכי קמני כיון דהפרה דחד בלא חזריה לאו
כלום סה"כ לומר דבשקיים אחד הפרה קמיתנא לאו מידי הוא
וסמך תנא דלשמוע ממלתיה דמו לא חזיה לצרופי דאי חזיה למה
ליה למיתני א"ל לומר היינו (רישא) כפירכה דגמרא. והקשה הרשב"א ז"ל
אמאי אמרינן דהפרה קמיתנא בטלה לה דהא לבתר דאחשיל על
הקמתו כיון דחסכ עוקר את הגדר מעיקרו הרי הוא כאלו לא
הקיס כלל (וכדמתן צפרק האישי מקדש (דף ה) המקדש את האשה
ע"מ שאין עליה נדרים ומנאלו עליה נדרים אינה מוקדשת הלכה
לפני חסכ והמירה הרי זו מוקדשת דחשבינן לה כאלו לא היה עליה
נדרים כלל צשת צדושיה ה"נ לבתר דאחשיל נחזיה להאי גזרה
כאלו לא הקיס מעולם. ולדידי לאו קושיא היא כלל כקידושין מתוך
שחוק מעשה גמור אע"ג דכל זמן שלא המירה לה חיילי כי המירה
אמרינן דאילו מילתא דמעיקרא חיילי אצל הפרה דחד מהני קלשה
לה טפי דבאפי נפשה לאו מידי היא אלא צרופא דאידך ואפי'
צרופא דאידך לא מהני כל זמן שאין ראוי להצטרף צידה וכדתינא [לקמן סה] דהפר א' מהן ומת בטלה לה הפרתו הלכך כיון דהפרה דחד
אפי' כי לא הקיס חזריה קלישא טובא כל היכא דהקיס כיון דההיא שעתא לא חזיה לצטרופי בטלה לה לגמרי וכיון דלא חזיה שעתא
לא חזיה נמי צבת זימנא: וערה המאורסה אביה וצעלה מפירין נדריה מנלן אמר רבה אמר קרא ואם היו סהיה לאיש וכו' מכאן לנערה
המאורסה שאביה וצעלה מפירין נדריה. נראה ל' דה"ק דכיון דלנשואה כתיב קרא אחרינא דהיינו אם צית אישה נדרה כדמפרש לקמן על
כרחין האי בצרוסה מתוקמא דתרי קראי בנשואה למה ל' וכיון דבצרוסה מתוקם על כרחין אית לה ל' למימר דיי"ו מוסקי על ענין ראשון
לעיל מנייה כתיב וכו' יסלח לה כי היא צרוסה וצבת דאיש יעלה אותה לומר נשואה וצעלה מפירין נדריה
ואתי שפיר בצרוסה דכיון דבצרוסה לא יתה מרשות אב דין הוא דלא ליפר ארוס לחודיה. ועל כרחין נמי הכי אית ל' למימר דאי לא
אמרי' ויי"ו מוסקי על ענין ראשון וארוס לחודיה מיפר קרא דנשואה ל"ל השתא בצרוסין מיפר לחודיה בנשואין מיבעיה וכו' בשביל שנסאה
הורע כחו. והדר מקשי לפרושי מילתיה ומקשי אימא דהין קרא דנשואה כתיב לומר דבעל לחודיה מיפר דיי"ו מוסקי על ענין ראשון לא אמרינן
ליה אלא כי מוכחי קראי הכי ואי מיתוקם בצרוסה מוכחי כדכתיבנא אצל בנשואה לא מוכחי כלל דאדרבה דינא הוא דבעל לחודיה מיפר

הפר האב ולא הפר הצעל. אלא שתק מעת
לעת: או הפר הצעל ולא הפר האב. דשמקמו של זה מצטלת
הפירתו של זה. ואין צריך לומר היכא דקיים אחד מהן הנדר דהפירתו
של זה אינה מועלת כלום: גבי' היינו רישא. דכיון דקתיא אביה וצעלה
מפירין נדריה ל"ל למיתנא תו (א)
הפר הצעל ולא הפר האב. זיוס שמעו: ולא הפר הצעל. אלא שתק מעת
לעת: או הפר הצעל ולא הפר האב. דשמקמו של זה מצטלת
הפירתו של זה. ואין צריך לומר היכא דקיים אחד מהן הנדר דהפירתו
של זה אינה מועלת כלום: גבי' היינו רישא. דכיון דקתיא אביה וצעלה
מפירין נדריה ל"ל למיתנא תו (א)
הפר האב ולא הפר הצעל. אלא שתק מעת
לעת: או הפר הצעל ולא הפר האב. דשמקמו של זה מצטלת
הפירתו של זה. ואין צריך לומר היכא דקיים אחד מהן הנדר דהפירתו
של זה אינה מועלת כלום: גבי' היינו רישא. דכיון דקתיא אביה וצעלה
מפירין נדריה ל"ל למיתנא תו (א)

דלא הוא הפרה עד שיפרו שניהם צבת אחת שזה נמי יפר.
ע"א מתי דאוקיין הא עקריה ולא קיום הוא דהא עקריה בחרטמו
ומני מיפר קמ"ל דלא היא הפירה עד דמפירין שניהם צבת אחת
ולא שצטרכו להפר זה עם זה ממש צבת אחת אלא הכי זעי
למימר כל שאינו רוצין יכולין להפר צבת אחת אף צבה אחר זה
מפירין לפוקי היכא דהפר א' וקיים אחד שאין המקיים יכול להפר
בעשה שהפר זה עד שישאל על הקמתו דהא ליכא למימר צבת אחת
ממש בענין דהא כתיב זיוס שמעו דכל היוס מותר להפר כדמפיקין
למקמא: אמר קרא (ו) אם היו סהיה לאיש. לעיל מהאי קרא כתיב כי
הינא אביה אותה וכתבי ואם היו תהיה לאיש ויי"ו מוסקי על ענין
ראשון וכי הכי דאב מצטל דרי צבתו בומן שהיא צרוסה ה"נ מצטל
עם הצעל כל זמן שהיא ארוסה דעדיין היא צרוסותו: מכאן לנערה
כו': ואימא. דהין קרא (ז) אם היו סהיה בנשואה כתיב שהצעל
מיפר לה ולא האב ולא מיירי בצרוסה: בנשואה לא מליס למימר דהא
קרא אחרינא כתיב. לנשואה ואם צית אישה נדרה: ואימא תרוייהו.
הני קראי מיירי בנשואה דבעל מיפר ואי אמרת תרי קראי בנשואה
למה ל' חד לומר לך שאין הצעל מיפר בקודמין ואם היו תהיה לאיש
אתי לנימן שהצעל מיפר נדריה של נשואה ואם צית אישה נדרה משמע
דחות נדרים שמירה צבית אישה מיפר בנשואה אצל אם היו עליה
נדרים קודם שנשאה כשהיתה ארוסה וכנסה לא מני מיפר:
ולאו
צרוסא דאידך לא מהני כל זמן שאין ראוי להצטרף צידה וכדתינא [לקמן סה] דהפר א' מהן ומת בטלה לה הפרתו הלכך כיון דהפרה דחד
אפי' כי לא הקיס חזריה קלישא טובא כל היכא דהקיס כיון דההיא שעתא לא חזיה לצטרופי בטלה לה לגמרי וכיון דלא חזיה שעתא
לא חזיה נמי צבת זימנא: וערה המאורסה אביה וצעלה מפירין נדריה מנלן אמר רבה אמר קרא ואם היו סהיה לאיש וכו' מכאן לנערה
המאורסה שאביה וצעלה מפירין נדריה. נראה ל' דה"ק דכיון דלנשואה כתיב קרא אחרינא דהיינו אם צית אישה נדרה כדמפרש לקמן על
כרחין האי בצרוסה מתוקמא דתרי קראי בנשואה למה ל' וכיון דבצרוסה מתוקם על כרחין אית לה ל' למימר דיי"ו מוסקי על ענין ראשון
לעיל מנייה כתיב וכו' יסלח לה כי היא צרוסה וצבת דאיש יעלה אותה לומר נשואה וצעלה מפירין נדריה
ואתי שפיר בצרוסה דכיון דבצרוסה לא יתה מרשות אב דין הוא דלא ליפר ארוס לחודיה. ועל כרחין נמי הכי אית ל' למימר דאי לא
אמרי' ויי"ו מוסקי על ענין ראשון וארוס לחודיה מיפר קרא דנשואה ל"ל השתא בצרוסין מיפר לחודיה בנשואין מיבעיה וכו' בשביל שנסאה
הורע כחו. והדר מקשי לפרושי מילתיה ומקשי אימא דהין קרא דנשואה כתיב לומר דבעל לחודיה מיפר דיי"ו מוסקי על ענין ראשון לא אמרינן
ליה אלא כי מוכחי קראי הכי ואי מיתוקם בצרוסה מוכחי כדכתיבנא אצל בנשואה לא מוכחי כלל דאדרבה דינא הוא דבעל לחודיה מיפר

גליון הש"ס

גבי' מהו דתימא או אביה
ענין יבמות דף יח ע"ב
דמ"ה לאו:

הגהות מהר"ב רנשבורג

א' גבי השתא וכו' קיים
אחד מהן למה ל' צריכא
למיתני. גבי' עני' צרוסותיה
מיתנא לחינתא:

פירוש הרא"ש

ואצ"ל שקיים אחד מהם.
שאל קיים אחד מהם אין
השני יכול להפיר: גבי' מהו
התיבא אביה או בעלה.
והא ללא תני אביה וצעלה
מפירין יחדיו אין לו על
השפעה: וגביאל על
הקמתה. כדמרינן לקמן
דנשאלין על ההקס: קמ"ה
דרע דמפירין שניהם
באחת. כלומר שלא היא
הפקס שפיר בין דהפירות
שלא היה האחרון רחוי
להפר כגון ההא שקומס
שנשאל לא היה רחוי להפר
הלך מנצטלה הפרכתו
ואפי' אם יפר החאשון עמו
פועט שנת אינו מועיל וכו'
משמע לישנא דמתני'
דמניין קיים להפר ל'
ולא הפר השני מיפר
שמועמיה לשוב אין מקס
יש מפריסו יש תקומה אם
יפר החאשון פועט שנת
ורחשון עקרי: ואם היו
תרויה לאיש. ולעיל קמ"ב
כתיב ואסרה אבר צבית
אביה וגו' והוצ' ובתרי הכי
זו שהיה לאיש: ואימא דהין קרא בנשואה ברת. ואם צית אישה נדרה הלכך על כרחין קרא קמא לנשואה: שאין הבעל מיפר
בקודמין. נדרים שמירה קודם שנאלת לנשואה כדכתיב ואם צית אישה נדרה דוקא נדרים שמירה צביתו:

ועדינא אצל וצעל ולקמן פרין אימא או אב או ארוס: ואם היו תהיה למה ל' ע"ש ל' ל' ארוס. ואי קושיא אימא דאם
היו תהיה אצטרין לעבדו עם האב וללמד דאפילו בנשואה בענין הפרת האב הא לא קושיא דא"כ לא לבמוז ואם צית
אישה בתר הפרת האב ויי"ו כולו ואם היו תהיה למה ל' שמע מיהו לנשואה (כך פירש הר"ר אליעזר) ואם דמכל
מתוקם אימא דקרא דלא היו תהיה מיירי בין בנשואה בין בצרוסה וקרא דצבת אישה אצטרין לומר שאין מיפר בקודמין
יש לומר דלא היו תהיה לאו בנשואה מיירי דכיון דלאו בעל מיפר בקודמין דהא בהוצ' דלא היו תהיה מיפרי בקודמין
הבעל מיפר בקודמין אצל האב מיפר בקודמין דלא אמר מיפר בקודמין דלא אמר מיפר בקודמין דלא אמר מיפר בקודמין

דכתיב ונדריה עליה (א"י) [א"י] על כרחין לאו בנשואה מיירי דהא אין הבעל מיפר בקודמין אצל האב מיפר בקודמין דלא אמר מיפר בקודמין דלא אמר מיפר בקודמין